

Deloitte Legal Newsflash Greenille Private Client Team

Zorgvolmachten in internationaal perspectief

Sinds kort is er een rechtskeuze mogelijk in een zorgvolmacht, dankzij de inwerkingtreding in België per 1 januari 2021 van het Verdrag van 's Gravenhage inzake de internationale bescherming van volwassenen (hierna: 'Verdrag'). Hierna wijzen we kort op het nut en belang van de zorgvolmacht om vervolgens enkele wijzigingen n.a.v. het Verdrag aan te stippen en te eindigen met enkele aandachtspunten.

Waarom een zorgvolmacht?

In een zorgvolmacht – ook '*levenstestament*' genoemd – bepaalt u nu reeds wie (volmachtdrager of lasthebber) uw vermogensrechtelijke en persoonlijke zaken zal waarnemen indien u dit niet (meer) kan ('buitengerechtigde bescherming'). In die zorgvolmacht kan u ook bepaalde richtlijnen opnemen hoe dit dient te gebeuren. Op die manier regelt u dus zelf uw eventueel (toekomstige) bescherming en vermijdt u dat uw familieleden zich tot de vrederechter moeten wenden om een bewindvoerder te laten aanduiden die uw zaken zal waarnemen, omdat u dit niet meer kan ('rechterlijke bescherming'). Dergelijke rechterlijke bescherming impliceert dus ook inmenging van de vrederechter: de bewindvoerder zal jaarlijks verslag moeten uitbrengen bij de vrederechter (die dus inzage heeft in uw gehele vermogen) en zal voor bepaalde handelingen machtiging moeten bekomen van de vrederechter. Een zorgvolmacht vermijdt dit dus.

Vernieuwingen anno 2021

Het Verdrag regelt in internationale situaties o.a. welk land bevoegd is om - in het kader van de bescherming van meerderjarige personen die niet in staat zijn hun belangen te behartigen ('beschermd persoon' genoemd) – beschermingsmaatregelen te nemen en welk recht in dergelijke situaties moet

worden toegepast. De territoriale werking is evenwel beperkt gezien slechts een beperkt aantal landen het Verdrag hebben geratificeerd/omgezet in intern recht (naast België o.a. Zwitserland, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Monaco). Vóór 2021 werd vanuit Belgisch recht de bescherming van een meerderjarige persoon (zowel rechterlijk als buitengerechtelijk) enkel (en dwingend) beheerst door het recht van de gewone verblijfplaats van die persoon, op het moment dat die de bescherming nodig had.

Het Verdrag voorziet nu evenwel in een mogelijkheid om in het kader van de buitengerechtelijke bescherming – dus in de zorgvolmacht – zelf een bepaald recht aan te duiden. Dit recht bepaalt dan het bestaan, de omvang, de wijzigingen aan en het tenietgaan van de bevoegdheden van de volmachtdrager. De keuze voor een bepaald recht is evenwel niet geheel vrij. Er moet wel een band bestaan tussen de volmachtgever en het aangewezen recht: het recht van zijn nationaliteit, eerdere gewone verblijfplaats of van de plaats waar zijn vermogen is gelegen, maar dit laatste geldt dan enkel met betrekking tot dat vermogen.

Het Verdrag is nuttig in drie situaties. Allereerst kan men nu in België een zorgvolmacht opmaken, en in het buitenland laten uitvoeren (zie verder). Daarnaast kunnen nu ook buitenlandse volmachten worden gebruikt in België. Tot slot kan een persoon die niet in België woont ook in België een zorgvolmacht maken voor Belgische goederen.

We maken dit even concreet aan de hand van een voorbeeld. We hebben een persoon die in België woont en de Nederlandse nationaliteit heeft en ook (nog) goederen in Nederland bezit. Hij zou graag een zorgvolmacht hebben die door het Nederlands recht beheerst wordt (en het Nederlands recht dus de bevoegdheden van de volmachtdrager bepaalt). Een dergelijke vóór 1 januari 2021 opgemaakte zorgvolmacht was in België niet mogelijk (en miste hier dus ook uitwerking, ook indien in Nederland opgemaakt), gelet op het feit dat de bescherming zoals gezegd dwingend beheerst werd door het recht van de gewone verblijfplaats van de ‘te beschermen’ persoon (zijnde België). Nu kan dit dus wel. Rechtskeuzes van vóór 1 januari 2021 zijn evenwel niet geldig, maar dit kan eenvoudig opgelost worden door opnieuw een rechtskeuze te doen.

Stel dat in ons voorbeeld, onze Nederbelg ook nog vermogen in Monaco en Zwitserland heeft. In zijn zorgvolmacht kan hij bovendien (naast de algemene rechtskeuze voor Nederlands recht) met betrekking tot het aldaar gelegen vermogen keuze doen voor het plaatselijk geldende recht.

Aandachtige internationale bril

Waar de mogelijkheden onder het Verdrag zeer ruim zijn, dient men zich te hoeden voor praktisch onwerkbaar constructies. Het betreft immers een regeling opgenomen in een Verdrag dat niet door alle landen ondertekend werd en bovendien ook (nog) niet door alle ondertekende landen werd geratificeerd/in intern recht werd omgezet (België heeft dit dus nu pas gedaan – het Verdrag dateert van 2000).

Er dient uiteraard eerst nagegaan te worden of het recht waarvoor gekozen wordt de buitengerechtelijke bescherming via een (zorg)volmacht wel kent. Verder dient nagegaan te worden of de staten waar de zorgvolmacht zal moeten worden gebruikt, de zorgvolmacht met de gemaakte rechtskeuze en de gevolgen daarvan erkennen en aanvaarden. Het Verdrag voorziet ook dat de ‘wijze waarop de vertegenwoordigingsbevoegdheid wordt uitgeoefend’ beheerst wordt door het recht van de staat waarin zij wordt uitgeoefend. Ook dit kan dus best eerst even afgestemd worden, om zeker te zijn dat de zorgvolmacht in het buitenland de gewenste gevolgen teweeg kan brengen. Bijvoorbeeld: in Nederland kan een volmacht om te schenken tamelijk ruim geformuleerd worden. In België dient een dergelijke volmacht tot schenken,

die overigens notarieel moet zijn voor notariële schenkingen, te vermelden aan wie er geschonken kan worden, wat het voorwerp van de schenking is, en er wordt ook voorzien onder welke voorwaarden er geschonken wordt. Gaat een Belgische notaris, voor wie de volmachtdrager met zo'n 'ruime' (algemene) volmacht naar Nederlands recht verschijnt, de Belgische schenkingsakte gerust verlijden?

In deze materie wordt u dan ook best bijgestaan door een gespecialiseerde adviseur die kan begeleiden bij de opmaak van een zorgvolmacht die aangepast is aan uw noden en wensen en bruikbaar is in internationale context.

Contacts

Greenille Private Client Team, Tel: + 32 2 738 06 50, Email:
greenille@deloitte.com

As a top legal practice in Belgium, Deloitte Legal - *Lawyers* is a full service business law firm, highly recommended by the most authoritative legal guides. Deloitte Legal - *Lawyers* is based in Zaventem, Watermael-Boitsfort, Antwerp, Ghent and Kortrijk. It consists of close to 150 highly qualified Bar-admitted lawyers. Deloitte Legal - *Lawyers* offers expert advice in the fields of banking & finance, commercial, corporate/M&A, employment, IT/IP, public/administrative, insolvency and reorganisations, real estate, EU law, tax law, tax & legal services for high-net-worth families & individuals (Greenille Private Client) and dispute resolution. Whenever required to ensure a seamless and comprehensive high-quality service, Deloitte Legal - *Lawyers* collaborates closely with other professions (e.g. tax, financial advisory, accountancy, consulting), and with a select group of law firms all over the world.

Deloitte Legal - *Lawyers* provides thorough and practical solutions tailored to the needs of clients ranging from multinational companies, national large and medium-sized enterprises, financial institutions, government bodies to private clients.

More information: www.deloittelegal.be

© 2021, Deloitte Legal – *Lawyers* - The content and layout of this communication are the copyright of Deloitte Legal – *Lawyers* or its contributors, and are protected under copyright and other relevant and intellectual property rights laws and regulations. No reproduction in any form or through any medium is allowed without the explicit consent of Deloitte Legal – *Lawyers* or its contributors.

[Subscribe](#) | [Unsubscribe](#)